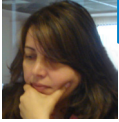

1999, 2001, 2005 Türkiye Şampiyonu IM Umut Atakişi

Dokuz yaşındayken başladığı turnuva oyunculuğunun on üç yılına üst düzeyli yirmi şampiyonluk sığdıran Atakişi: İnsan kendini eleştirebilmeli, hatalarından ders almalı. Maç kaybettiğinde de üzülmeli ki o üzüntüsü, onu geliştirsin!

Fatma Yılmaz

FIDE Hakemi

fyilmazmavikale@gmail.com

Daha çocukluk ve ilk gençlik yıllarındaki pek çok başarısıyla Türkiye satrancının adeta “yıldızı” durumuna gelen IM Umut Atakişi’yle İzmir’de MTS GM Chess Tournament sırasında söyleştik. Kendisi, tutkularını, hatalarını “aşklarım” dediği satranç ve Beşiktaş’ı okuyucularımız için anlattı.

Fatma YILMAZ: Sizi pek çok şampiyonluğunuz, Beşiktaş Jimnastik Kulübü bünyesinde satranç takımının kurulmasındaki etkiniz ve oradaki menajerliğinizle tanıyoruz ama bunların ötesindeki Umut Atakişi’den söz eder misiniz?

IM Umut Atakişi: Annem reklamcıydı, emekli oldu, babam tekstilci. İki ağabeyim var. Ben 1 Şubat 1981’de İstanbul Kadıköy’de doğmuşum. Satranç aşkım üniversite eğitimimin önüne geçince, Yeniufuklar Koleji mezunu olarak kaldım.

Uğruna eğitiminizi feda ettiğiniz satranca kimin aracılığıyla başladınız?

Satranç hayatımdaki ilk ve tek özel hocam babamdır desem abartmış olmam. Çünkü yedi yaşındayken satranç babam öğretti, sonrasında da destekledi. Birçok baba da benzeri şeyleri yapıyor olabilir ama babam çok iyi dama oynar. Ne kadar resmidir bilemem de 1957’de Türkiye dama şampiyonluğu da var. Satranç oyunculuğu

ise sadece iyi bir amatörlük düzeyinde. Böyle olmasına rağmen beni satranca yönlendirdi, dokuz yaşından itibaren de turnuva oyunculuğum başladı.

Türkiye’nin en iyi oyuncularından sizsiniz, hatta bir dönem Elo listemizin zirvesindeydiniz. O süreçte size hem satranç hocalığı hem de akıl hocalığı yapan insan ya da insanlar oldu mu?

Milli takım kapsamında aldığım dersler dışında uzun süreli satranç dersleri almadım, dolayısıyla özel satranç hocam da olmadı. Geçmişte Gökhan Demir’in ağabeyliğini çok gördüm, çok akıl hocalığı yaptı bana. GM Dragan Solak’la da 2003’te Silivri’de yapılan Avrupa Bireysel Şampiyonası’ndan beri tanışırız. Kendisi hem yakın arkadaşım hem de birlikte çalışmışlığımız

var, desteğini de çok gördüm.

Bunların da ötesinde Dragan’la aramızda özel bir yakınlık vardır. Yıldız da arkadaşım. Her ikisi birbirinden hoşlanıyor ama dile getiremiyorlardı. İşte tam da o noktada ben devreye girince Dragan-Yıldız aşkı mutlu sona ulaştı!

Gelelim turnuvalarınıza. Katıldığınız ilk turnuvayı hatırlıyor musunuz?

İlk turnuvamı hatırlamıyorum ama ilk üç dört turnuvamda hep dördüncü olup madalya alamadığım için çok ağladığımı hatırlıyorum.

Madalyaya ulaşamamanız moralinizi bozarak “ben bu işi yapamıyorum” duygusu oluşturuyor muydu?

Anlık belki, ama genel olarak başarısızlıklar beni kamçılar, o dönemlerde de öyle oldu. Yenildikçe başarmak için daha çok çalıştım.

Şampiyonlukla tanışmanız ne zaman oldu?

İstanbul’daki yaş grupları veya okul turnuvalarında birçok kez birinci oldum. 1992’de Gambit Satranç Merkezi’nde yapılan turnuvadaki birinciliğim sanırım ilk şampiyonluğumdur. Ulusal turnuvalarda ise 10-12 yaş aralığım ikincilik-üçüncülükle geçti. Yaş gruplarına ilk kez 1992’de katıldım, o yıl şampiyona Kastamonu’da yapılmıştı ve üçüncü olmuşum. Bu turnuva ulusal düzeydeki ilk turnuvam olması bakımından benim için çok önemlidir. 1993’te yaş grupları ikincisi oldum.

Şampiyonluk ise nihayet 1994'te geldi. O yıl hem yaş grubu hem de gençler (20 yaş) şampiyonu oldum. Bu şampiyonlukları satrançtaki dönüm noktam olarak sayabiliriz. Bundan sonraki bütün yaş gruplarında ilk ikide yer aldım. Sonrasında da hem yaş gruplarında hem Türkiye Şampiyonası'nda hem de üst düzeyli pek çok turnuvada şampiyon oldum. Takım halinde şampiyonluklarımız da var elbette.

Bu arada ben de size iki soru sorayım: TSF'de neden yaş grupları şampiyonlarının çetelesi tutulmuyor. Örneğin, TSF'nin sayfasında neden 18 yaş şampiyonlarını, 16 yaş şampiyonlarını vb. derli toplu bir sayfada göremiyoruz?

İkinci sorum ise bu söyleşilerle ilgili: Neden bu söyleşileri de Satranç TV'de yayınlamıyorsunuz? Canlı yayın yapmak zor diyorsanız, sonradan da yayınlatabilirsiniz. İster canlı ister sonradan, nasıl yayınlarsanız yayınlayın ama emin olun çok izleyeniniz olacaktır.

Sorular da öneriler de güzel! İlgilere aktarayım.

Şimdi yeniden benim sorularıyla devam edelim. Uluslararası usta olmanız yukarıda belirttiğiniz şampiyonluklar döneminize rastlıyor. Biraz da bundan söz eder misiniz?

1998'de Avrupa Gençler Şampiyonası Ermenistan'da yapıldı. Turnuvada Aronian, Motylev, Sargiassian gibi bugün için dünyanın en iyi oyuncularının olduğu gruptan çok insan vardı. O turnuvada gerçekten çok iyi oynadım ve ilk IM normumu aldım. IM olmak için 3 norm ve 2400 Elo'ya sahip olmak gerekiyordu. Bu bahsettiğim turnuvadan sonra ondan fazla norm aldım ama 2400 Elo'ya ulaşamadığım için bir türlü IM olamıyordum. 2003'te İstanbul'da yapılan Avrupa Bireysel Şampiyonası'nda (13 turlu bir turnuvaydı) 12 tur sonunda alınan normlar, o turnuvaya özel kurallar gereği unvan olarak kabul ediliyordu. Ben o turnu-

vada GM normunu kaçırdım ama 12 tur sonunda IM normunu aldığım için reytingime bakılmaksızın IM unvanını aldım. Eğer bu olmasaydı IM olmam bir süre daha gecikebilirdi.

O yıllarda en güçlü rakipleriniz kimlerdi?

Tamer Karatekin ve Kıvanç Haznedaroğlu. Sonradan Tamer çekildi ama o yıllarda güçlü rakiplerim olarak ilerlememde iki arkadaşımın payı büyüktür. Zirvede yalnızlık kötüdür, insanı rahavete iter, "nasılsa ilk üçteyim" rahatlığını oluşturur. Biz de de belli oranda öyle oldu. Sonradan Mert Erdoğan ve Yakup Erturan eklendi ama yine de bu sayının yeterli olduğunu düşünmüyorum. Birkaç kişi daha olsaydı eminim daha hızlı ilerlerdik.

Peki, o dönemdeki "güçlü rakipler"inizle ilgili şu anda neler söyleyebilirsiniz?

Kıvanç Haznedaroğlu: En güçlü rakibimdi. İlerlememdeki itici güç diyebilirim. Turnuvalarda İstanbullular beni, Ankaralılar onu tutardı. Satrançla ilgisi olmayan insanlar bile maç sonucumuzu merak eder ve sorardı. Bu nedenle adına yarıştığımız şehirlere karşı da bir sorumluluk taşırdık. Bu durum yıllarca sürdü, sonunda Kıvanç doğru yolu bularak İstanbul'a geldi de en azından şehirlerarası rekabetimiz sona erdi!

Mert Erdoğan: Gördüğüm en yetenekli, en zeki satranççılardan biri. Öyle olmasaydı, bizlere göre turnuvalara daha geç başlamasına rağmen bu kadar ilerleyemezdik.

Yakup Erturan: Sempatikliği ve enteresan kişiliğiyle dikkatleri üzerinde toplayan üst düzeyli satranççı aynı zamanda benim de çok iyi arkadaşım.

Gelelim Beşiktaşlı Umut Atakışiye... Önce, neden Beşiktaş?

Beşiktaş'ta Serence Bey'de oturu-

yorduk. Serence Bey Beşiktaş'ın kuruluş yeridir. Henüz anaokuluna gidiyordum ama Beşiktaş sevgisini o civarda oturan insanlardan aldım. Sonrasında da bana uygun olduğunu düşündüm ve devam ettim: Çünkü Beşiktaş halk takımı, halkın desteğini almıştır. Taraftarı genellikle eğitilidir, eğitim almak için çaba gösterir. Çarşı grubu da Beşiktaş'ın sembollerinden biri olup birçoğumuzun takdirlerini kazanmıştır.

Peki, sizce Beşiktaşlılık nedir?

Önce şunu söyleyeyim, Beşiktaşlılığın futbolla özdeşleştirilmesi doğru değil. Futbol, taraftarın bir araya gelmesi için bir araçtır. Futbol olmasa, basket maçında; basket olmasa satranç turnuvalarında, o da olmasa bir başka mekanda biz bir araya geliriz. Çünkü asıl olan futbol değil, aşk! Çünkü biz aynı aşkın taraftarları olarak aynı aidiyet duygusunu yaşıyor, aynı duyguyla kendimizi güçlü hissediyor, aynı duyguyla haksızlıklara "Dur!" diyoruz. Çünkü Beşiktaşlı doğruluğu ön planda tutar! Çünkü Beşiktaşlılık duruşu kulübün zararına da olsa bunu gerektirir.

Bu arada akışı bozan bir konudan söz edelim: Biz sizi genel olarak hep güleç, huzurlu bir yüz ifadesiyle tanıyoruz. Ama az önce haksızlıklardan söz ederken birden yüz ifadeniz değişti, sert ve kızgın bir hal aldı.

Evet, normalde dediğiniz gibiyimdir! Ancak haksızlıklar, olumsuzluklar karşısında öfkemi gizlemem.

Sloganları unutmamak için not ettiğiniz de rivayetler arasında, bunlardan birini tercih etmeniz gerekseydi sloganınız ne olurdu?

Beşiktaş'ın kurucusu Şeref Bey, Hakkı Baba ise efsane oyuncusu. Onlardan kaynaklı olarak favori sloganım "Şeref'inle oyna, Hakkı'nla kazan!"

Bir tarafta satranç, bir tarafta Beşiktaş ve bunları bir araya getiren isim olarak karşımıza yine siz çıkıyorsunuz.

nuz. Biraz da bunlardan söz eder misiniz?

Doğru, yakın çevrem bilir: Beşiktaş ve satranç benim birbiriyle bile değiştiremeyeceğim aşklarım. 2004'te neden bu ikisini bir araya getirmeyeyim diye düşünmeye başladım. Sekiz ay süren çabalarımın sonu BJK Yönetim Kurulu'nun onayıyla satranç branşını hayata geçirmiş oldum. Ben aynı zamanda menajer-kaptan-oyuncu olarak da bu oluşumun içinde yer alıyorum.

Takım geçmişinize baktığımızda karnenizin oldukça iyi olduğunu görüyoruz. Bir de takımda sanki çekirdek bir kadro var. Başarılarınızla bu çekirdek kadronun değişmemesi arasında sıkı bir bağ var mı?

Evet, dediğiniz gibi lig karnemiz çok iyi bunda da iskelet kadro olarak değerlendirebileceğimiz, benim de dahil olduğum, Fethi Apaydın, Kübra Öztürk, Mert Yılmazyerli, Erhan Tanrıkulu, Cansu Söylemez'in olduğu grubumuzun katkısı büyük. Son yıllarda bu gruba GM Dragan Solak'ın katılmasıyla iskeletimiz daha da güçlendi. Bizlerin dışında kadroya dahil olan arkadaşlarımızı da bizler aynı samimiyetle kucaklıyoruz. Örneğin Rauf Mamedov iki yıldır bizimle. Her kulüpte Beşiktaş'taki kadar uyumlu çalışabileceğine inanmıyorum çünkü Rauf duygusal bir yapıya sahiptir. Ama biz kendisini çok seviyoruz, kendisi de bizi seviyor ve oldukça güzel maçlar çıkarıyor.

Bir de şunu belirtmek isterim: Genellikle özgürlükle başıboşluk karıştırılıyor oysa özgürlük başıboşluk değildir. Özgürlük, sorumluluk gerektirir. Satranççılar da hem sorumluluk sahibi hem de özgürlüklerine düşkün insanlardır. Bizler de sorumluluk anlayışımıza uygun olarak takım toplantılarımızı yapıyor, takım ruhumuzu güçlendirmek için herkesin kendi üzerine düşeni yapmasını bekliyoruz ama oyuncularımızın özgürlük alanına müdahale

etmiyoruz. Bu da onların takıma karşı daha sorumlu davranmalarını sağlıyor.

Kısacası insanların özgürlüğünü kısıtlamayan takım uyumunu, takım ruhunu çok önemsiyoruz, bunda da başarılı olduğumuza inanıyorum. Bütün bunların sonucunda da rakiplerimizin pek çoğuna göre daha küçük bütçelerle şampiyon olabiliyoruz.

Gelelim Lig tarihinize...

2005'te kurulduk, yeni bir takım-dık, üçüncü olduk, bu normaldi. 2006 ve 2007'de şampiyon olduktan sonra 2008'de tamamı yerli oyuncuların oluşan bir kadro kurduk, birinci masada da ben oynadım ve beşinci olabildik. 2009'da on beş maçta on dört galibiyet, bir beraberlikle averajla ikinci olduk. 2010'da dördüncü olduk, 2011'de neredeyse küme düşüyorduk, dokuzunculukla kurtulduk. 2012 ve 2013'te yeniden şampiyonluk.

Lig'deki en büyük rakibiniz?

Şu andaki rakiplerimiz de çok güçlü ama biliyorsunuz Galatasaray'da satranç branşı da hayata geçti. Beşiktaş Satranç Takımı kurulduğunda Yönetim Kurulu kararıyla doğrudan Süper Lig'de oynamıştı. 2014'te Galatasaray

da aynı şekilde Yönetim Kurulu kararıyla İş Bankası Ligi'nde oynayabilir. Milli satranççıların neredeyse tamamının, Galatasaraylı olduğunu düşünürsek işimiz çok da kolay olmayacak diye düşünüyorum.

Oyuncu Umut Atakışi'den öte menajer-kaptan olarak da takımınız da sorumluluk taşıyorsunuz. Genel olarak da Beşiktaş başarılı bir takım ama başarısız olduğunda bu başarısızlığı kendinize mal ediyor musunuz? Ya da Galatasaray gibi bir kulübün satranç dünyasına katılması karşısında sorumluluğunuzun ağırlaştığını hissediyor musunuz?

Evet, biz başarılı bir takımız, takım ruhumuz çok iyi ama başarısızlıkları kendime mal etmekten kurtulmam mümkün değil. Her güçlü takımla oynadığımızda aynı heyecanı, aynı stresi yaşıyorum. 2014'te Galatasaray'la oynarsak elbette o zaman da aynı heyecanı yaşarım.

Kısacası ne kadar başarılı olursak olalım, takım oyunculuğu bireysel oyunculuğa göre hem çok daha yorucu, hem de çok daha stresli.

Beşiktaş dışında satrançta yöneticiliğiniz var mı?

Yöneticilik sayılır mı bilemem ama TSF'de Teknik Kurul üyesiyim.

Satranca başladığınız yıldan 2007'ye gelinceye kadar hep bir ilerleme ve bu ilerlemeye bağlı olarak da başarılarınızı görüyoruz. Sonra sanki bıçakla kesilircesine şampiyonluklarınız hatta oyunculuğunuz bitmiş. Sadece Lig'de ve İstanbul Satranç Festivali'nde oynayan bir Umut Atakışi var karşımızda. Ne oldu? Kırıldığınız bir şeyler mi var? Yoksa iş gücü nedeniyle bu kadar yeterli mi dediniz?

Başarılı olduğum dönemlerde TSF'den cüzi de olsa bir maaş alıyordum ve uluslararası turnuvalara katılmam için olanak sağlanıyordu.

2007-2009 yılları arasında satrançtaki ilerlemem durdu, TSF de "milli takımı gençleştirme politikası" izledi. Bu uygulamayla karşılaştığımda yaşım yirmi altı idi ve genç kabul edilmediğim için milli takım dışında kalmıştım. Oysa günümüz Dünya Şampiyonu GM Viswanathan Anand da Dünya Şampiyonluğu finalinde oynayan GM Boris Gelfand da kırk yaşını çoktan geçmiş satranççılar. Durum dünyada böyle olmasına rağmen dönemin TSF yönetiminin maaşları ve yurt dışı turnuvalarını kesmesi ve gençleştirme projesi, benim belli oranda duygusal belli oranda gerçekçi davranarak satranca ara vermeme neden oldu. Gerçekçiydim, yurt dışı turnuvalar olmadan ilerleyemezdim, yurt dışı turnuvalarında oynamak için de para kazanmam gerekiyordu, bu nedenle ara vermeliydim. Duygusaldım, çünkü satranç benim iki büyük aşkımdan biriydi, onu hayatımdan çıkaramazdım. Bunların dışında elbette GM olamamamın sıkıntısı ve küçük yaştan itibaren satranç oynamamdan kaynaklı bıkkınlık... Bütün bunlar birleşince satrançla ayrı düşтік.

Kaç yıl sürdü bu ayrılık?

Beş yıl diyebiliriz. Aslında 2009-2012 arası ara verdim ama 2007-2009 arasında da eskiye göre daha az ilgileniyordum.

Bu beş yılda neler yaptınız?

Poker oynadım! Poker strateji oyunu ve çok zevkli.

Kazandınız mı?

Kazandığım para satranç dersi vererek kazanacağım paradan çok daha azdı.

Peki, ne oldu da pokerden vazgeçip satranca döndünüz?

Satranç zaten vazgeçilmezimdi, çok özlemiştim ve 2012'de de döndüm. Yalnız belli bir aradan sonra döndüğünüzde satranç sizi bıraktığınız yerde

beklemiyor. 2006'da GM Suat Atalık ve GM Mikhail Gurevich'i saymazsak 2440 Elo ile birinci sıradaydım. 2012'de 2320'ye kadar indim, şimdi 2350 civarındayım. Son bir yılda ciddi anlamda çalışmama rağmen nisan sonrası turnuvalarda başarılı olamadım ve hala Elo kaybediyorum. Ama inanıyorum ki bu düşüşe son verip yeniden yükselişe geçeceğim ve çocukluk hayalim olan büyükustalığa ulaşacağım.

Sırada birbirine bağlı iki sorumuz var:

Yıllar önce geçinmek için poker oynadığınızı söylediniz. Şimdi poker oynamadığınıza göre nasıl geçiniyorsunuz?

Büyükusta olmak için gerçekten ciddi olarak çalışıyor musunuz, yoksa bu sadece bir istekten mi ibaret?

Beşiktaş'tan maaş alıyorum ve bir iki özel dersim var.

Büyükustalık konusuna gelince, gerçekten çalışıyorum. Çünkü büyükusta olmak benim çocukluk hayalim, bu hayalim için üniversite eğitimimden vazgeçtim. Sırf bu nedenle bile mutlaka büyükusta olmalıyım. Son bir yılda GM normlarına çok yaklaştığım da oldu ama başaramadım fakat bu gelecekte başaramayacağım anlamına gelmiyor.

Sizi dinledikçe ara verdiğiniz için hayalinizden uzaklaştığınızı, bu nedenle de pişman olduğunuzu hissediyorum. Ne dersiniz?

Pişman mıyım? Zaman kaybettim, bu kötü oldu elbette ama o yıllarda da bir şeyler öğrendim, strateji kurma yönüm gelişti. Şimdi geriye dönüp baktığımda yaşanacağı varmış diyorum ama insan kendini eleştirebilmeli, hatalarından da ders almalı. İnsanlar bir maç kaybettiğinde, teselli etmek için üzülme deniyor. Ben buna karşıyım, kaybetmişse üzülme ki o üzüntüsü onu geliştirsin. Ya da maçı kaybeden, "İyi

oynadım ama şunu görmedim." diyor. Yani olumlu yönlerini abartıyor. Böyle bir şey yok, kaybetmişsen, hatalarını da rakibinin iyi oynadığını da kabul etmelisin. Ancak bu bakış açısına da birden sahip olamıyor insan. Çeşitli deneyimler, başarısızlıklar olgunlaştırıyor insanı. En azından bende böyle oldu. Onun için ben şu andaki Umut Atakişi'nin çocuk Umut'un akıl hocası olmasını çok isterdim.

Ben de satranca ara verdiğim yıllara eleştirel olarak baktığımda istatistiki anlamda bana kazandırdıkları olsa da bakış açımı genişletti desem de hatta bu kazançlarımı satrançta kullanıyor olsam da beş yıl gerçekten çok uzun bir zaman kaybı. Bu kayıp en verimli olacağı yıllara denk düşünce daha da bir üzüyor insan. Beş yıl, evet, gerçekten çok büyük bir kayıp! Bu kayıptan ders almalı, geleceğe bakmalı, yoğun bir şekilde çalışmalı, sinirlerime hakim olmalı, iyi bir stres yönetimiyle kaybettiğim süreyi mümkün olduğunca kısa sürede telafi etmeliyim.

Beğendiğiniz satranççılar?

Yerli satranççılar içerisinde en beğendiğim GM Mustafa Yılmaz. Bu tempoda çalışmaya devam ederse 2650 Elo'nun üzerine çıkar. GM Dragan Solak'ın da reytinginin üzerinde oynadığına inanıyorum. GM Alexander Ipatov ve GM Barış Esen de beğendiğim satranççılardan. Umarım bir sonraki söyleşimizde kendi adıma da bu grup içinde sayabilirim.

Yaş gruplarında ise genel olarak çok yetenekli satranççılar var. Düzenli çalışırlarsa onlar da çok iyi konumlara geleceklerdir.

Yetenekli çok sayıda satranççımız var, doğru, ama oynasalar, ben hala GM Mikhail Gurevich ve GM Suat Atalık'ın ilk sıralarda yer alacaklarına da inanırım.

Yabancı satranççılardan ise benim

favorim GM Peter Svidler'dir. Grunfeld Savunmasını çok iyi oynadığını düşünüyorum. Bu nedenle de oyunlarını beğenir ve takip ederim. GM Shahriyar Mamedyarov da beğeniyle takip ettiklerimden. 2013'te inanılmaz derecede güzel maçlar çıkararak başarı elde etti ve reytingini yükseltti. Takım arkadaşım GM Rauf Mamedov'un oyunlarını da takip ediyorum. Keskin stilleri nedeniyle maçlarının takip edilmesi oldukça zevkli.

Peki, satranç efsanesi olarak gördüğünüz isim ya da isimler?

Beğendiğim pek çok satranççı olmasına rağmen dünyadan tek isim dersiniz, Kasparov derim. Zamanla Carlsen onu geçer mi bilemem ama şu an için kesinlikle Kasparov! Çünkü Kasparov teknolojiyle satrancı birleştirmiş ve satranca çağ atlatmıştır.

Türkiye'den ise satranççı olarak GM Suat Atalık kendi gayretleriyle büyük başarı elde etmiştir. Satrancın Türkiye'de amatörce oynandığı yıllarda bu başarıyı tek başına kazanmıştır. Yönetici olarak da Ali Nihat Yazıcı Türk satrancını sıfırdan alıp çok iyi bir konuma getirmiştir. Bu iki isim bence kendi alanlarında yaptıklarıyla çok özeldirler. Fakat efsane ya da halk kahramanı olmak halkın sevgisini kazanmakla olur. Halk kahramanı ya da efsane olmuşlardır, onu da halkımıza ya da daha dar çerçevede satranç camiasına sormak lazım...

Şu andaki yeni federasyon yönetimi için başarılı, başarısız ya da efsane olacaklar demek için erken. Fakat satranç camiasıyla iyi ilişkiler kuran, onları dinleyen ılımlı bir yönetim. Tabii ki bu da satranç camiasının onlara saygısını arttırıyor. Muhakkak hataları da vardır ama bu kafa yapısıyla başarılı olacaklarına inanıyorum.

Kendi döneminizle günümüz satranç dünyasını karşılaştırmanız mümkün mü?

İki dönem kıyaslanamayacak kadar farklı. Bizden on yıl öncekiler de aynı şeyi söylüyorlardı. Demek ki satrancı onar yıllık dönemlere ayırdığımızda dönemler arasında büyük farklılıklar var. Koşullar farklı, olanaklar farklı, bakış açısı farklı. Bu nedenle dönemlerin birbiriyle karşılaştırılmasının doğru sonuçlar vermeyeceği kanısındayım. Yalnız bu farklılığın güzel tarafı koşulların hep iyiden yana gidiyor olması.

Yalnız kendi dönemimle ilgili şunları söyleyebilirim: Bizden önceki satranççıların geçimlerini sağlayacakları bir meslekleri vardı. Oysa benim dönemimde önde gelen isimlerin bir mesleği yoktu. Satrancın da ne getireceği belli değildi, buna rağmen biz satrancı tercih ettik. Satranç için geleceğimizden vazgeçtik. Bu anlamda kendi dönem arkadaşlarımı çok cesur buluyorum. Yine o dönemlerle ilgili olarak hatırladığım ve insanların benim yanıtlım üzerine fark ettiği bir şeyi burada da dile getireyim: Yaş gruplarında başarılı olmamız nedeniyle yurt dışındaki turnuvalara götürülmemiz karşısında insanlar "Sürekli siz yurt dışına gidiyorsunuz! TSF, size verdiği desteği bize verse..." diyorlardı. Ben de onlara cevaben, satranç sizin için hiçbir zaman öncelikli olmadı, sizin elinizde eğitiminiz var, okulunuz bittiğinde sizler meslek sahibi olacaksınız, bizler açısından sadece satranç var, diyordum. Onlar da bu sözlerim üzerine bizleri anlıyorlardı.

Evet, günümüzde satranç bir noktaya geldi ve insanlar satrançtan para kazanıyor ama o zaman satrancın bu noktalara geleceğini bilemezdik. Kısacası benim dönemim açısından satrancın geleceği bir bilinmezlikti biz yaşam biçimi olarak bilinmezi tercih ettik. Bu arada bir konuya daha dikkat çekeyim: Bizden sonrakiler için satranç artık bir bilinmezlik değil. Biraz ilgisi olan, sıkı çalışan herkes satrançta belli düzeye gelebiliyor. O düzey de onlara geçimlerini sağlayacak kadar para kazandırıyor.

Evet, satranç belli bir düzeye geldi, geniş kitleler satrancın yararına inanıyor, aileler çocuklarına satranç eğitimi aldırıyor ya da aldırma istiyorlar. Bu konuda anne-babalar, eğitimciler nelere dikkat etsinler? Önerileriniz nelerdir?

Aileler çocuklarının satranç öğrenmesi için ortam hazırlasınlar, eğitim işini eğitime bıraksınlar. Tersi durum çocuk üzerinde baskı oluşturuyor ve amacına ulaşmıyor hata nefreti doğuruyor. Amaç sadece çocuğun satranç öğrenmesiyse, satranç bir eğitim aracı olarak kullanılacaksa ona göre bir plan, bir program uygulanmalı. Eğer çocuk çok yetenekliyse ve profesyonel olması için bir eğitim alacaksa ona göre bir program uygulanmalı. Ama amaç ne olursa olsun hedef gerçekçi olmalı, kal-

Takım oyuncusu olarak başarıları

Ulusal Başarıları

1995 Türkiye Süper Lig Şampiyonluğu (SGM)

1998 Türkiye Süper Lig Şampiyonluğu (Kayseri DSİ)

1999 Türkiye Süper Lig Şampiyonluğu (Kayseri DSİ)

2001 Türkiye Süper Lig Şampiyonluğu (İTÜ)

2005 Süper Lig üçüncülüğü (Beşiktaş)

2006 Türkiye İş Bankası Ligi Şampiyonluğu (Beşiktaş)

2007 Türkiye İş Bankası Ligi Şampiyonluğu (Beşiktaş)

Türkiye İş Bankası Ligi beşinciliği (Beşiktaş)

2012 Türkiye İş Bankası Ligi Şampiyonluğu (Beşiktaş)

2013 Türkiye İş Bankası Ligi Şampiyonluğu (Beşiktaş)

Uluslararası Başarıları

2001 Balkan Şampiyonası'nda Takım Halinde Şampiyonluk (Milli Takım)

2006 Hırvatistan Kupası'nda takım halinde şampiyonluk (Milli Takım)

dıramayacakları yük ve sorumluluklar verilerek çocuklara zarar verilmemeli.

Bu konuda elbette eğitmenlere de büyük sorumluluklar düşüyor. Eğitmenler, aileleri de eğitmeli, gerçekçi davranarak, gerçekçi hedefler koyarak ailelerin çocuklarına sağlıklı yaklaşımlarını sağlamalıdır. Bizim ülkemizde bütün aileler çocuklarının özel olduğuna inanıyor. Evet, bütün çocuklar özel ama bu bütün özel çocukların şampiyon olacağı anlamına gelmez. Şampiyon olmamaları da o çocukların kötü oldukları anlamına gelmez. Basit bir örnekle bin kişilik bir turnuva düşünün. Bütün katılımcılar özel çocuk! Sonuçta bin tane özel şampiyon olmayacağına herkes farkında ama hiçbir veli kendi çocuğunun sonuncu da olabileceğinin farkında değil. Eğitmen aileye işte bunu da fark ettirmeli.

Gelelim Kadıköy Satranç Eğitim Merkezi'ne! Dergimizin yayımlandığı günlerde sizler de kapınızı satrançseverlere açmış olacaksınız. Öncelikle, Yayın Kurulu üyelerimiz ve bütün okuyucularımız adına sizleri kutluyoruz.

Şimdi de KSM ilgili olarak sizi dinliyoruz.

Başlangıçta Deniz Seyhanoğlu ile böyle bir projemiz vardı. Sonra yakın arkadaşlarımız olan Anıl Şengün ve Yiğit Yazgı'nın da katılımıyla düşüncelerimize, planlarımıza hız verdik. Sonuçta neredeyse iki aylık gibi kısa bir sürede Kadıköy Satranç Merkezi'ni satrançseverlerle buluşturduk.

Peki, KSM'deki hedefleriniz neler?

Her şeyden önce merkezimizi beş on yıl gibi kısa bir dönem için açmadık. Biz yaşadığımız sürece hatta bizden sonra da yaşasın istiyoruz. Hedeflerimize gelince, onları birkaç başlık altında özetleyebiliriz:

1- KSM ile her şeyden önce sat-

rançseverler bir araya gelecekleri bir merkeze kavuşmuş olacaklar.

2- Her yaş grubuna yönelik olarak vereceğimiz eğitimlerle dünya çapında satranççıların yetişmesini sağlayacağız.

3- İşimizin turnuvalar boyutu da var elbette: Türkiye satrancında çocuklar ve gençler ön planda. Orta yaşta olup da orta ve üst düzeyde satranç oynayan satranççılara (milli takımda olanlar hariç) yönelik turnuva sayısı yok denecek kadar az. İşte bu kategoride yer alan satranççılar için turnuvalar organize etmek gibi de bir hayalimiz var. Uluslararası usta, büyükusta norm turnuvaları da olabilir.

4- Satış bölümü: Burada satranç kitabından, satranç takımına, satrançla ilgili hediye eşyadan, eğitim CD'sine kadar zengin bir hizmete ulaşmak mümkün olacak.

Okuyucularımız <http://kadikoy-satranccmerkezi.com/> adresinden bize ulaşarak detayları öğrenebilirler, bu nedenle ben burada daha fazla anlatmayayım.

Gelelim hobilerinize. Satranç dışı zamanlarınızda neler yapıyorsunuz?

Hobi olarak tanımlanabilir mi bilmiyorum ama arkadaşlarımla zaman geçirmeyi seviyorum. Satranç son derece stresli bir uğraş. O yorgunluğu, gerginliği, stresi ancak arkadaşlarım alabiliyor. Bir de Beşiktaş aşkı var elbette, hiçbir şeyle değişmeyeceğim.

Ve son sorumuz: Çocukluğunuzdan başlayarak zamanınızı alan, sizi başarıdan başarıya koşturan, bıktıran, sıkı, ara verdiren, vazgeçiyorum dedirten ama vazgeçemediğiniz "aşkı" diye tanımladığınız satranç size ne kazandırdı?

Özeleştirir ve analiz konularında satrancın bana büyük faydası olduğunu düşünüyorum. Biraz düşününce toplumumuzda en büyük sıkıntılardan ikisinin bunlar olduğunu fark ederiz.

Söyleşi aracılığıyla okuyucularımıza zaman ayırdığınız için çok teşekkür eder, mümkün olabilen en kısa sürede GM olma hedefinize ulaşmanızı dileriz.

Umut Atakışi'nin Üst Düzeyli Bireysel Başarıları

Ulusal Başarılar

1994 Türkiye 14 Yaş Şampiyonu

1994 Türkiye 14 Yaş Şampiyonu

1994 Türkiye Gençler Şampiyonu

1995 Türkiye 14 Yaş ikincisi

1996 Türkiye Ortaokullar Şampiyonu

1997 Türkiye 16 Yaş ikincisi (averajla)

1998 Türkiye 18 Yaş Şampiyonu

1999 Türkiye 18 Yaş Şampiyonu

1999 Türkiye Gençler Şampiyonu

1999 Türkiye Şampiyonu

2001 Türkiye Gençler Şampiyonu

2001 Türkiye Şampiyonu

2005 Türkiye Şampiyonu

2007 Cumhurbaşkanlığı Kupası Şampiyonu

Uluslararası Başarılar

1997 Dünya Satranç Şampiyonu

1997 Dünya Satranç Şampiyonu Anatoly Karpov'a karşı simültane de galibiyet

2001 Balkan Şampiyonası dördüncüsü

2004 Akdeniz Şampiyonası ikincisi

KADIKÖY, SATRANÇ MERKEZİ'NE KAVUŞUYOR!

14 Eylül 2013

facebook.com/kadikoysatranccmerkezi twitter.com/kadikoysatrancc